

землекористування та процедури його проведення; аналіз та узагальнення зарубіжного досвіду використання екологічного обліку в практиці роботи агропідприємств та обґрунтування доцільності його використання на вітчизняних суб'єктах сільського господарювання.

Таким чином, екологізація облікової інформації дозволяє визначати екологічну ефективність діяльності підприємства, комплексно з інформаційної точки зору моделювати природоохоронну діяльність економічного суб'єкта, надавати інформацію про економічну та екологічну діяльність підприємства, генерувати екологічну інформацію фінансового і нефінансового характеру.

Література:

1. Івахів Ю. О. Екологічний облік: суть, необхідність та розвиток : [Електронний ресурс] / Ю. О. Івахв. – Режим доступу : <http://hghltd.yandex.net>.
2. Сахно Л. А. Екологічний облік і аудит в реформуванні традиційної системи обліку на підприємстві : [Електронний ресурс] / Л. А. Сахно. – Режим доступу : <http://magazine.faaf.org.ua/content/view/718/35>.
3. Майданевич П.М. Екологічний облік як інформаційний інструмент управління сільськогосподарською діяльністю підприємства : [Електронний ресурс] / П. М. Майданевич. – Режим доступу : http_irbis_nbu.gov.ua/cgi-bin_irbis_nbu.cgiirbis_64.

УДК 657:005.921

Криштопа І.І.,

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
підприємницької діяльності,

ДВНЗ «Криворізький національний університет»

ЗОВНІШНЯ СТАНДАРТИЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО ОБЛІКУ

Потреба у створенні умов для максимального задоволення вимог споживачів продукції підприємства в частині її якості та відповідності процесу виробництва загальноприйнятим нормам обумовила активне впровадження у діяльність переважної більшості українських виробників вимог міжнародних стандартів якості, окремі положення яких передбачають створення ефективної системи стратегічного управління підприємством шляхом стандартизації її складових частин (у тому числі й стратегічного обліку). З огляду на це, дослідження проблеми зовнішньої стандартизації стратегічного обліку набуває особливого значення.

Вивчення спеціалізованої літератури виявило практично повну відсутність робіт економістів, присвячених вирішенню даного питання. Зокрема, лише фахівцями Інституту управлінського обліку США була здійснена спроба узагальнити передові практики стратегічного обліку у вигляді наступних стандартів: «Вимірювання вартості капіталу», «Впровадження АВМ: уникнення пасток», «Інструменти і методи впровадження АВС/АВМ», «Інструменти і методи впровадження таргет-костингу», «Теорія обмежень як

фундаментальна управлінська система», «Впровадження таргет-костингу», «Впровадження систем управління витратами на ресурси (потужності, потенціал)», «Розробка інтегрованої системи управління витратами та організаційною ефективністю», «Впровадження АВ-костингу» та «Облік для безвідходного виробництва: основні зміни облікової парадигми» [1].

Аналіз зазначених стандартів свідчить про існування прогалів у зовнішній стандартизації об'єктів стратегічного обліку. Зокрема, у таблиці 1 можна наочно побачити, що основна увага у зовнішніх стандартах приділена використанню на практиці інструментів стратегічного обліку витрат підприємства в аспекті його бізнес-процесів (інноваційних, інвестиційних, операційних, післяпродажного обслуговування), залишаючи інструменти обліку таких об'єктів, як зовнішнє середовище підприємства, його вартість та капітал поза увагою.

Таблиця 1

Взаємозв'язок об'єктів та зовнішніх стандартів стратегічного обліку *

Стандарти стратегічного обліку	Об'єкти стратегічного обліку підприємства			
	зовнішнє середовище	вартість	бізнес-процеси (витрати)	капітал
«Вимірювання вартості потужностей»			+	
«Впровадження АВМ: уникнення пасток»			+	
«Інструменти і методи впровадження АВС/АВМ»			+	
«Інструменти і методи впровадження таргет-костингу»			+	
«Теорія обмежень як фундаментальна управлінська система»			+	
«Впровадження таргет-костингу»			+	
«Впровадження систем управління вартістю потужностей»			+	
«Розробка інтегрованої системи управління витратами та організаційною ефективністю»			+	
«Впровадження АВ-костингу»			+	
«Облік для безвідходного виробництва: основні зміни облікової парадигми»			+	

* - складено автором

З огляду на це, автором рекомендується висвітлити також порядок використання інструментів стратегічного обліку зовнішнього середовища підприємства (а саме, PEST-аналізу, SWOT-аналізу, SNW-аналізу, DEA-аналізу,

аналізу п'яти сил Портеру та матриці BCG) у вигляді стандарту стратегічного обліку «Стратегічний облік зовнішнього середовища підприємства».

Порядок використання інструментів стратегічного обліку вартості підприємства (зокрема, похідних балансових звітів, системи збалансованих показників, моделі економічної доданої вартості) доцільно представити у вигляді стандарту стратегічного обліку «Стратегічний облік вартості підприємства».

В свою чергу порядок використання на практиці інструментів стратегічного обліку капіталу підприємства (зокрема, похідних балансових звітів) доцільно узагальнити у вигляді стандарту стратегічного обліку «Стратегічний облік капіталу (матеріального, нематеріального, фінансового)».

Запропонований підхід дозволить удосконалити практику стратегічного обліку на вітчизняних підприємствах, що у подальшому сприятиме приведенню системи їх управління у відповідність до вимог наступних міжнародних стандартів: ISO 9000:2005 «Системи менеджменту якості. Основні положення та словник», ISO 9001:2008 «Системи менеджменту якості. Вимоги», ISO 9004:2009 «Системи менеджменту якості. Рекомендації щодо удосконалення діяльності» та ISO/TR 10013:2001 «Керівництво щодо створення документації з менеджменту якості».

Література:

1. The Institute of Management Accountants [Електронний ресурс] — Режим доступу : http://www.imanet.org/publications/research_studies_resources/statements_on_management_accounting.aspx

УДК 657.6

Кузик Н.П.,

к.е.н., доцент кафедри обліку, аналізу та аудиту,
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Боярова О.А.,

к.е.н., доцент, НУБіП України

Микицей Т.Д.,

к.е.н., доцент, НУБіП України

ПЕРЕСОРТИЦЯ: УМОВИ ВИЗНАННЯ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ

На будь-якому підприємстві незалежно від галузевої приналежності інвентаризація є об'єктивною необхідністю. Особливо сьогодні, в умовах фінансово-економічної кризи, увагу власників та керівництва підприємств все більше привертає інвентаризаційний процес, як один із засобів збереження майна від розкрадання та нераціональних втрат. На перший погляд це доволі простий і механічний процес, однак лише правильно організований та належним чином проведений з наступною достовірною оцінкою результатів — дає відповідний результат